

ОПЕРАТИВНИ ПЛАН
ПОЉОПРИВРЕДНЕ ИНСПЕКЦИЈЕ
ЗА УПРАВЉАЊЕ КРИЗНИМ СИТУАЦИЈАМА
У ОБЛАСТИ БЕЗБЕДНОСТИ ХРАНЕ

Београд, 2019

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ПОЉОПРИВРЕДЕ,
ШУМАРСТВА И ВОДОПРИВРЕДЕ
Сектор пољопривредне инспекције
Број: 320-13-07662/2018-04
Датум: 30.11.2018. године
Београд

Пољопривредним инспекторима:

1. Одељења пољопривредне инспекције за безбедност хране биљног порекла;
2. Одељење пољопривредне инспекције за вино, ракију, алкохолна и безалкохолна пића, контролу складишта и контролу обрађивача дувана и произвођача дуванских производа;

У циљу уједначавања рада и увођења новог приступа у спровођењу службених контрола доставља вам се инструкција која ће се примењивати у спровођењу службених контрола током кризних ситуација, почев од 03.01.2019. године.

Криза везана за безбедност хране јесте ситуација, било да је настала случајно или је изазвана намерно, која подразумева озбиљан директан или индиректан ризик за људско здравље, када су у питању критични фактори таквог нивоа, да ће ризик који потиче од хране бити такве сложености да се њиме не може адекватно управљати применом постојећих мера за храну и, као таква, захтева хитну акцију.

Овом инструкцијом се усмерава организација послова и начин рада пољопривредних инспектора преко Плана пољопривредне инспекције за управљање кризним ситуацијама у области безбедности хране биљног порекла и Процедуре која усмерава начин вршења службених контрола у кризним ситуацијама.

Општа сврха Плана је да утврди тактичке и стратешке договоре за ефикасно управљање инцидентима током ванредног инцидента (криза на високом нивоу која утиче на храну), како би се смањили ризици за потрошаче, као и негативан утицај на јавно здравље и уклонили такви производи са тржишта.

Логичан корак у даљем развијању процедура рада пољопривредне инспекције је био ажурирање процедуре о поступању у ванредним ситуацијама, када је реч о прехранбеним производима биљног порекла.

Током израде оперативног Плана пољопривредне инспекције за управљање кризним ситуацијама у области безбедности хране који је у надлежности ове службе узимано је у обзир поглавље (3) Закона о безбедности хране („Службени лист РС“ број 41/2009) који говори о Управљању кризним ситуацијама. У овом поглављу (чланови 42.- 44.), дефинисан је садржај Програма управљања кризним ситуацијама у области безбедности хране на основу којег се доносе и планови управљања кризним ситуацијама у зависности од врсте ризика.

У вези са наведеним сачињена је и ова инструкција која усмерава организацију послова и начина рада, а која се директно односи на ОПЕРАТИВНИ ПЛАН ПОЉОПРИВРЕДНЕ ИНСПЕКЦИЈЕ ЗА УПРАВЉАЊЕ КРИЗНИМ СИТУАЦИЈАМА У ОБЛАСТИ БЕЗБЕДНОСТИ ХРАНЕ биљног порекла које спроводи пољопривредна инспекција.

В.д. помоћника министра
Ненад Вујовић

САДРЖАЈ

ПРЕДГОВОР	7
УВОД	8
1. ОПШТИ И ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ.....	9
2. ПОДРУЧЈЕ ПРИМЕНЕ	10
3. ЗАКОНСКИ ОСНОВ	10
4. ДЕФИНИЦИЈЕ	11
5. ВЕЗА СА ДРУГИМ ПЛАНОВИМА ЗА ХИТНО ПОСТУПАЊЕ.....	13
6. НАДЛЕЖНИ ОРГАНИ И ДРУГЕ ИНСТИТУЦИЈЕ И ЊИХОВИ ЗАДАЦИ	14
7. ОБАВЕШТЕЊЕ О ИНЦИДЕНТУ	16
8. УПРАВЉАЊЕ ИНЦИДЕНТИМА	17
8.1. Активација	18
8.1.1. Прелиминарна процена	18
8.1.2. Научна процена ризика	19
8.1.3. Класификација инцидента	20
8.2. Ниво одговора за управљање инцидентом	23
8.3. Критеријуми за ескалацију	24
8.4. Активирање Централног кризног штаба и његова улога	25
8.5. Најава кризне ситуације	28
8.6. Затварање	30

9. КОМУНИЦИРАЊЕ	31
10. ИЗВЕШТАВАЊЕ ПОСЛЕ ИНЦИДЕНТА И ПЛАНИРАЊЕ ВЕЖБИ СИМУЛАЦИЈА	38
10.1. Извештавање после инцидента	38
10.2. Планирање вежби симулације	39
11. ФИНАНСИРАЊЕ	40
12. ИЗМЕНА ПЛАНА	40
 Анекс 1. Стабло одлучувања о класификацији инцидената везаних за храну	41
 Анекс 2: Централни кризни штаб- чланови и контактне информације.....	43
 Анекс 3. Регионални оперативни тим, чланови и контакти	49
 Анекс 4. Контакти, медији	54
 Анекс 5. Протокол за комуникацију у току инцидента високог ризика везаног за храну /криза	55
 ИНТЕРНА ПРОЦЕДУРА ПОЉОПРИВРЕДНИХ ИНСПЕКТОРА У КРИЗНИМ СИТУАЦИЈАМА У ОБЛАСТИ БЕЗБЕДНОСТИ ХРАНЕ	64
 ПРОТОКОЛ О ХИТНОМ ПОСТУПАЊУ У КРИЗНИМ СИТУАЦИЈАМА	69

ПРЕДГОВОР

Логичан корак у даљем развијању процедура рада пољопривредне инспекције је био ажурирање процедуре о поступању у ванредним ситуацијама, када је реч о прехранбеним производима биљног порекла.

Оперативни План пољопривредне инспекције за управљање кризном ситуацијама у области безбедности хране, која је у надлежности ове службе, је сачињен узимајући у обзир поглавље (3). Закона о безбедности хране („Службени гласник РС” број 41/2009) који говори о Управљању кризним ситуацијама. У овом поглављу (чланови 42.- 44.) дефинисан је садржај Програма управљања кризним ситуацијама у области безбедности хране на основу којег се доносе и планови управљања кризном ситуацијом у зависности од врсте ризика. Уважавајући поменуте Законске одреднице, искуства европских земаља а полазећи од потребе да се пољопривредна инспекција организује у складу са битним (и законом прописаним) захтевима сачињен је и овај посебан оперативни План¹ пољопривредне инспекције за управљање кризним ситуацијама у области безбедности хране а у делу надлежности које се односе на Сектор пољопривредне инспекције. Пратили смо досадашња искуства сарадње са институцијама као и дефинисане захтеве у регулативама ЕУ. У очекивању усвајања Националног програма и Националног Плана изведеног на основу њега, пољопривредна инспекција ће у кризним ситуацијама поступати у односу на овај План.

¹ План је сачињен након окончања Пројекта који је спроведен у склопу PLAC II (Правна подршка преговорима) на тему сачињавања Националног Плана за управљање кризним ситуацијама у области безбедности хране. Ксенија Лонго, експерт из Хрватске је сачинила предлог националног плана, који је превела колегиница Јасмина Владић а на основу кога је сачињен и План пољопривредне инспекције. У изради Плана активно су учествовале колеге Горан Мрдовић, Гордана Павловић, Сандра Ђукановић Којић, Ана Лапчевић и Миломир Обрадовић.

УВОД

Кризне ситуације у вези с храном које су се појавиле у протеклим деценијама у Србији и Европи, економске последице које су оне изазвале на националном и међународном нивоу, као и њихов утицај на здравље потрошача и њихову забринутост, додатно су нагласили потребу за благовременом и координираном сарадњом између свих институција које су укључене у систем безбедности хране како би се осигурала ефикасна реакција и управљање таквим ситуацијама.

Управо овај почетак, а и комплетан текст који следи је урађен по угледу на планове земља чланица ЕУ и послужиће пољопривредној инспекцији до усвајања Националног плана за поступање у кризним ситуацијама. Сектор пољопривредне инспекције је више од деценију имао потписане Протоколе са акредитованим лабораторијама и јасне Процедуре о поступању у „ ванредним ситуацијама”. Настављајући континуитет дефинисаног начина поступања у кризним ситуацијама везаним за безбедност хране биљног порекла, а усаглашавајући методологију рада на начин препознат од институција ЕУ сачињен је и овај материјал.

Законом о безбедности хране („Службени гласник РС”, број 41/09) којим су дефинисани општи принципи и захтеви за храну је успостављен Савет за процену ризика у области безбедности хране, и којим су дефинисани општи услови за безбедност хране, обавезе и одговорности субјеката у пословању храном, систем брзог обавештавања и узбуњивања, хитне мере и управљање кризним ситуацијама.

У циљу имплементације Програма односно општег плана за управљање кризним ситуацијама у области безбедности хране, а у складу са дефинисаним надлежностима у вршењу надзора у

циљу провере усклађености са законом о безбедности хране, чланом 42. Закона о безбедности хране прописано је доношење Програма управљања кризним ситуацијама, у случају када постоји директан или индиректан ризик по здравље људи чији је узрочник храна а чије настајање није могуће предвидети, спречити, уклонити или смањити до прихватљивог нивоа прописани мерама.

Законом о безбедности хране је прописано да програм за управљање кризним ситуацијама у области безбедности хране усваја Влада. Министар пољопривреде шумарства и водопривреде, уз сагласност министра здравља, усваја посебан план управљања кризом у зависности од врсте ризика и формира кризни тим за спровођење посебног плана. Такав план се активира у ситуацијама када храна и / или храна за животиње представљају озбиљан ризик за људе и животиње.

Сектор пољопривредне инспекције до доношења програма поступа по овом Оперативном плану (у даљем тексту: План), а у оквиру својих надлежности.

1. ОПШТИ И ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ

ОПШТИ ЦИЉЕВИ

Општи циљ Плана је да утврди тактичке и стратешке договоре за ефикасно управљање инцидентима током ванредног инцидента (кризе на високом нивоу који утиче на храну), како би се смањили ризици за потрошаче, негативан утицај на јавно здравље и како би се уклонили такви производи са тржишта.

ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ

План пружа оквир за испуњавање следећих посебних циљева:

- Обезбеђивање свеобухватних процедура за управљање и контролу
- Обезбеђивање ефикасних механизма за поступање када се догоди криза
- Одређивање кључних партнера (институција) и ресурса потребних за ефикасно деловање и решавања
- Осигурање ефикасне комуникације између свих учесника и јавности

2. ПОДРУЧЈЕ ПРИМЕНЕ

Овај План ће се користити за активирање управљања инцидентима везним за храну, прелиминарном проценом и класификацијом инцидента, одређивањем нивоа деловања групе за управљање инцидентима и учешће у управљању оним инцидентима који су класификовани као „висок ниво ризика“ / криза.

3. ЗАКОНСКИ ОСНОВ

Правни оквир за управљање кризама у области безбедности хране :

- Закон о безбедности хране („Службени гласник РС” бр. 41/09), чланови 42-43;

- Закон о ванредним ситуацијама („Службени гласник РС“, бр. 111/09, 92/11, 93/12);
- Правилник о начину успостављања и организације система брзог обавештавања и узбуњивања за безбедност хране и хране за животиње („Службени гласник РС“, бр. 62/13).

4. ДЕФИНИЦИЈЕ

<p>ИНЦИДЕНТИ</p>	<p>Било који догађај, за који, на основу доступних информација, постоји бојазан да могу бити стварна или потенцијална „сумњива” претња за безбедност хране, а која би могла захтевати интервенцију ради заштите интереса потрошача.</p>
<p>КРИЗА ВЕЗАНА ЗА БЕЗБЕДНОСТ ХРАНЕ</p>	<p>Ситуација, било да је настала случајно или је изазвана намерно, која подразумева озбиљан директан или индиректан ризик за људско здравље, када су у питању критични фактори таквог нивоа, да ће ризик који потиче од хране или хране за животиње бити такве сложености да се њиме не може адекватно управљати применом постојећих хитних мера за храну и храну за животиње и, као таква, захтева хитну акцију.</p>
<p>СЛЕДЉИВОСТ</p>	<p>Могућност праћења хране, хране за животиње, или супстанце која је намењена да буде или се очекује да ће</p>

	бити уграђена у храну или храну за животиње, кроз све фазе производње, прераде и дистрибуције.
ОПАСНОСТ	Биолошки, хемијски или физички агенси, или услови, везни за храну или храну за животиње, који потенцијално могу да изазову негативан утицај на здравље
РИЗИК	Фактор вероватноће штетног утицаја на здравље и озбиљност тог утицаја, као последице постојања директне или индиректне опасности за здравље људи и животиња, који може бити изазван храном или храном за животиње или материјалима који долазе у контакт са храном или храном за животиње;
ПРОЦЕНА РИЗИКА	Научно заснован процес који се састоји из четири корака, идентификације опасности, карактеризације опасности, процене изложености и карактеризације ризика.
УПРАВЉАЊЕ РИЗИКОМ	Управљање ризиком јесте процес утврђивања политике и мера, одвојен од процене ризика, који се одвија разматрањем могућих алтернатива за поступање, уз консултацију са заинтересованим странама, као и

	<p>спровођење мера умањења ризика, заснован на процени ризика и релевантним подацима;</p>
<p>КОМУНИКАЦИЈА О РИЗИКУ</p>	<p>Интерактивна размена информација и мишљења током процеса анализе ризика у погледу опасности и ризика, фактора везаних за ризик и перцепције ризика, између проценитеља ризика, менаџера ризика, потрошача, субјеката у пословању храном и храном за животиње, академске заједнице и других заинтересованих страна, укључујући објашњење налаза процене ризика и основе за одлуку о управљању ризиком</p>

5. ВЕЗА СА ДРУГИМ ПЛАНОВИМА ЗА ХИТНО ПОСТУПАЊЕ

У случају ванредних ситуација дефинисаних националним законом о ванредним ситуацијама (природне катастрофе, терористички напади, ванредне ситуације узроковане изворима јонизујућег зрачења, рат), када би животи и здравље људи, животиња и биљака, као и животна средина могли бити угрожени, овај План је повезан са Националним планом заштите и спасавања у ванредним ситуацијама Републике Србије. У таквим ситуацијама, Национални штаб за ванредне ситуације, основан од стране Владе, руководи решавањем хитних случајева. Улога и одговорност кризне контактне тачке, ККТ који су утврђени овим плановима, су да обављају стручне задатке и експертизе са циљем предлагања и осигурања спровођења мера и активности неопходних за заштиту хране,

хране за животиње, здравља људи, животиња и биља, као и да координирају своје активности са Националним штабом за ванредне ситуације.

6. НАДЛЕЖНИ ОРГАНИ И ДРУГЕ ИНСТИТУЦИЈЕ И ЊИХОВИ ЗАДАЦИ

У спровођење Плана (пољопривредне инспекције) укључени су следећи надлежни органи и институције:

- Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде (Сектор пољопривредне инспекције, Управа за заштиту биља, Јединица за односе са јавношћу, Сектор за финансијске послове, Сектор за опште и правне послове);
- Министарство унутрашњих послова;
- акредитоване лабораторије;
- Привредна комора Србије;
- остале институције, када је то потребно.

Према Закону о безбедности хране, Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде (МПШВ) и Министарство здравља (МЗ) имају заједничку одговорност за безбедност хране.

МПШВ је централни надлежни орган за политику, законодавство и службене контроле у области безбедности хране, ветеринарских и фитосанитарних питања.

Сектор пољопривредне инспекције МПШВ је одговоран за безбедности хране биљног порекла и одређених мешовитих производа у фази производње и велепродаје и производње и промета вина, пива, алкохолних пића и безалкохолних пића.

МПШВ (Сектор пољопривредне инспекције) је одговорно за имплементацију овог плана, а самим тим и за управљање током инцидента / кризе на високом нивоу везано за храну биљног порекла и одређених мешовитих производа у фази производње и велепродаје и производње и промета вина, пива, алкохолних пића и безалкохолних пића.

Према овом Плану, обавезе МПШВ (Сектор пољопривредне инспекције) је да:

- координира активности везане за израду и измену овог Плана;
- координира активности међу свим институцијама које су укључене у имплементацију овог плана и води комуникацију о питањима опасности и ризика;
- покреће активацију и иницира сазивање Централног кризног штаба у складу са својим овлашћењима;
- припрема саопштења за јавност у складу са протоколом комуникације из овог Плана;
- истражује инциденте и обавља службене контролне активности у оквиру својих овлашћења усмерених на управљање ризицима;
- координира и комуницира о ризицима у погледу безбедности хране као национална контактна тачка RASFF-а;
- комуницира са службама надлежним за сарадњу са другим земљама о опасности и ризику по питању и планирању ограничавајућих мера за спречавање, уклањање или смањење ризика који потичу из хране, када то захтева ситуација.

Лабораторије укључене у имплементацију Плана у случају инцидента / кризе на високом нивоу обезбеђују функционалност у најкраћем могућем временском периоду, као и радно време доступно на захтев ККТ, током целог трајања инцидента / кризе на високом нивоу.

Задаци лабораторија су да:

- доставља МПШВ (Сектор пољопривредне инспекције) све нове информације неопходне за измену овог Плана;
- спроводи лабораторијска испитивања у случају инцидента везаног за храну;
- израђује и доставља извештаја о испитивањима које се спроводе.

Подршка и укљученост других институција у имплементацију овог плана биће затражена и активирана од стране Централног кризног штаба, уколико је то потребно.

7. ОБАВЕШТЕЊЕ О ИНЦИДЕНТУ

Инцидент везан за храну може водити порекло из различитих извора.

Обавештења о инциденту могу потицати од:

- пољопривредних инспектора ;
- лабораторија за храну;
- субјеката у пословању храном;
- RASFF ОБАВЕШТЕЊА;
- Републичког штаба за ванредне ситуације;
- других комуникационих система (TRACES);
- међународне мреже као што је INFOSAN;
- ЕУ и међународних институција (EC- DG Health and Food Safety, EFSA, FAO, WHO);
- надлежних органи других земаља;

- епидемиолошких података који указују на повезаност хране са појавом одређених болести које узрокују озбиљне штетне последице по здравље или имају фаталне ефекте на људе;
- осталих извора (друге владине институције, потрошачке организације, медији, итд.).

Инспектори који обављају службене контроле и лабораторије за храну треба да обавештавају о инцидентима директно надређене у Сектору пољопривредне инспекције као и Националну контакт тачку, НКТ за RASFF у Управи за ветерину МПШВ, преко RASFF контакт тачке у Сектору пољопривредне инспекције.

Национална контакт тачка за RASFF у Управи за ветерину ради 24 сата 7 дана у недељи и може се контактирати путем e-mail или путем телефона.

Шаблон обавештења о инциденту доступан је на web страници МПШВ. www.minpolj.gov.rs

8. УПРАВЉАЊЕ ИНЦИДЕНТИМА

У овом одељку дефинисани су оперативни кораци о начину реаговања и управљања инцидентом, поступања од момента добијања обавештења о инциденту (прелиминарна процена, процена ризика и класификација догађаја) до дефинисања одговора руководиоца који управља инцидентом и коначног решења и затварање једног случаја инцидента.

8.1. Активација

По пријему детаљног обавештења о инциденту везаном за храну, Сектор пољопривредне инспекције поступа у односу на те околности. У почетној фази, сви инциденти се сматрају

потенцијалним ризиком за јавно здравље, док се не докаже супротно.

Фаза активације се користи за процес доношења одлука које обезбеђују укључивање свих фактора релевантних за одређивање природе инцидента. Такође омогућава стратешке и тактичке одлуке које се бележе на утврђени начин. Активирање управљања инцидентом подразумева три неопходна корака: прелиминарна процена, научна процена ризика и класификација инцидента.

8.1.1. Прелиминарна процена

Прелиминарна процена је део процеса доношења одлука, који се користи за одређивање приоритета и класификацију инцидента са циљем да се размотри начин управљања инцидентом. Задужени у Сектору прелиминарно процењују инцидент на начин што узимају у обзир:

- детаљну природу опасности;
- где и када је дошло до инцидента;
- ризик по здравље (популација која ће вероватно бити погођена и угрожена);
- број угрожених потрошача;
- количина произведене хране;
- дистрибуција и доступност потрошачима (национална, међународна);
- перцепција потрошача;
- интерес медија;
- сложеност проблема и потенцијал за шире последице;

НКТ за RASFF у Управи за ветерину МПШВ, прелиминарно процењује инцидент разматрајући факторе КОЈИ НИСУ РАЗМАТРАНИ У СЕКТОРУ узима у обзир све факторе / показатеље релевантне за одређивање природе инцидента.

8.1.2. Научна процена ризика

Да би се утврдили ризици повезани са инцидентом врши се научна процена ризика. У неким случајевима, процена ризика може бити релативно једноставна и састоји се од упоређивања добијених информација са постојећим границама, смерницама или стандардима. Међутим, у већини случајева, потребна је темељна научна процена која ће се заснивати на примљеним информацијама, потенцијалној изложености потрошача одређеној опасности и нивоу, и прихватљивости евентуалног ризика.

Научну процену ризика ће затхтевати НКТ за RASFF у Управи за ветерину МПШВ, а извршиће је Стручни савет за процену ризика у области безбедности хране / експерти из науке и политике из МПШВ, МЗ, лабораторија и других институција, по потреби и ако то захтева ситуација, А МОЖЕ ЈЕ ИНИЦИРАТИ И Сектор пољопривредне инспекције.

Научна процена ризика обухвата следеће принципе:

- идентификација опасности;
- карактеризација опасности;
- процена изложености;
- карактеризација ризика;

8.1.3. Класификација инцидента

Резултати прелиминарне процене користе се за класификацију нивоа инцидента и одлуку о начину управљања инцидентима.

У ту сврху се користи стабло одлучивања о класификацији инцидената везаних за храну (Анекс 3).

Овај План препознаје три нивоа класификације инцидената, заснованих на принципу ескалације самог инцидента и потребног нивоа управљања. Што је већи степен инцидента, то је већа потреба за коришћењем додатних ресурса и укључивањем запослених на вишим положајима МПШВ, и, када је то потребно, и других владиних службеника, и потребне су још сложеније тактичке и стратешке активности и мере.

НИВО ИНЦИ- ДЕНТА	УПРАВЉАЧКИ НИВО	ОПИС КЛАСИФИКАЦИЈЕ
НИЗАК НИВО	РУТИНСКО УПРАВЉАЊЕ	Мањи, рутински – уобичајени инциденти, са локализованим ефектима који има незнатан или нема утицај на безбедност хране. То могу бити подаци о појави болести или кршењу законских ограничења. У неким случајевима јавност или медији могу изразити забринутост за одређене појаве. Овакви инциденти су најчешћи и решавају се на оперативном нивоу

		<p>коришћењем свакодневних ресурса и процедура.</p>
<p>СРЕДЊИ НИВО</p>	<p>ПОВЕЋЕНИ АДМИНИСТРА- ТИВНИ УПРАВЉАЧКИ КАПАЦИТЕТИ (УПРАВЉЊЕ СА НИВОА РУКОВОДИОЦА)</p>	<p>Инциденти који укључују доказе о појави болести (нпр. тровање храном), утицај на угрожене групе (одојчад, труднице или старије особе) и кршења законских ограничења(нпр. повишени садржај микотоксина). Ови инциденти могу бити локални, али потенцијално озбиљни. На пример, значајна контаминација хране у једном објекту који има потенцијални или стварни утицај на јавно здравље или контаминирана храна или храна за животиње која се може ставити на национално или међународно тржиште. У неким случајевима јавност или медији ће вероватно изразити забринутост. Инциденти средњег нивоа су они који се не могу решавати коришћењем</p>

		<p>свакодневних ресурса и процедура и захтевају доношење одлука на нивоу РУКОВОДИОЦА (сарадња и комуникација СА ДРУГИМ СЛУЖБАМА ПО ПОТРЕБИ).</p>
<p>ВИСОК НИВО</p>	<p>РЕПУБЛИЧКИ КРИЗНИ ШТАБ</p> <p>ИЛИ</p> <p>НАЦИОНАЛНО ТЕЛО ЗА УПРАВЉАЊЕ ХИТНИМ СИТУАЦИЈАМА</p>	<p>Озбиљни инциденти, у којима храна представљају озбиљан ризик за људско здравље (нпр. потенцијално узроковање смрти, озбиљних болести, и ванредних ситуација које потенцијално могу обухватити безбедност хране), које су такве сложеност да се њима не може адекватно управљати применом уобичајених хитних мера (нпр. ако је велики број производа у питању, значајна распрострањеност, непознат извор, ако је немогуће пратити сљедивост, ако је ризик у настајању, природне катастрофе и ванредне ситуације које потенцијално укључују</p>

		<p>безбедност хране). Врло је вероватно да ће изазвати висок ниво интересовања јавности и медија. Инциденти овог нивоа захтевају значајну међуинституционалну сарадњу и комуникациону стратегију и имају значајан утицај на ресурсе</p>
--	--	--

8.2. Ниво одговора за управљање инцидентом

Кључ за успешан одговор на инцидент је да се осигура да се инцидентом управља на одговарајућем нивоу.

Инциденти класификовани као НИЗАК НИВО решавају се као део редовних дневних радних активности инспектора на регионалном и локалном нивоу . Већина инцидената припада овој групи -НИЗАК НИВО .

Инциденти класификовани као СРЕДЊИ НИВО су они који се не могу решавати употребом свакодневних ресурса и процедура. Овакви инциденти захтевају сарадњу и комуникацију у Сектору ПОЉОПРИВРЕДНЕ ИНСПЕКЦИЈЕ И МЕЂУСЕКТОРСКУ САРАДЊУ У МПШВ и захтевају доношење одлука на нивоу РУКОВОДИОЦА.

Озбиљни инциденти, у којима храна представља озбиљан ризик по људско здравље и добробит животиња или озбиљно угрожавање животне средине, сврставају се у инциденте ВИСОКОГ НИВОА. Ови инциденти захтевају значајну

међуинституционалну сарадњу и стратегију комуникације и у док трају имају значајан утицај на ресурсе. У овом случају, НКТ за RASFF ће одмах обавестити све управе и секторе МПШВ и МЗ-а које су укључене у управљање инцидентом, ради иницирања активације Централног кризног штаба и комуницирају са министрима МПШВ и МЗ. Такви инциденти ће бити вођени од стране активiranог републичког кризног штаба, уз коришћење протокола за комуникацију (Анекс 5). Протокол за комуникацију користи се за проверу тренутне ситуације, припрему за деловање и комуникацију са свим учесницима у случају. Уколико је инцидент на високом нивоу класификован као „ванредна ситуација“ Законом о ванредним ситуацијама који дефинише активности и управљање ванредним догађајима (природне катастрофе, терористички напади, ванредне ситуације узроковане изворима јонизујућег зрачења, рат), тада ће поред кабинета министара МПШВ-а и МЗ у комуникацију бити укључен и Национални штаб за ванредне ситуације (установљен Законом о ванредним ситуацијама), који ће онда водити одговор Владе. ККТ ће такође бити активiran.

8.3. Критеријуми за ескалацију

Иницијална процена ће бити ажурирана, када буду доступни додатни докази и информације.

Ескалацију преко нивоа одговора на инциденте подстиче природа, скала, опсег и утицај инцидента. Они који управљају инцидентом треба да доносе релевантне одлуке.

У случају БРЗЕ ескалације, када је очигледно да инцидент нагло ескалира, НКТ за RASFF ће одмах обавестити шефа одељења и директора Управе за ветерину, а када је то потребно и друге директоре и руководиоце МПШВ и МЗ укључене у управљање

инцидентом, са циљем покретања иницијативе за активирање Централног кризног штаба.

Ако се у току неког инцидента сматра да успешно руководство захтева ниво ресурса и управљање изван оних доступних за редовно рутинско руковање, донеће се одлука да ли ће се ићи на виши степен класификације.

8.4. Активирање Централног кризног штаба и његова улога

Централни кризни штаб ће се активирати када резултати прелиминарне процене и класификације указују на инцидент на високом нивоу и ако постоји неки од следећих критеријума:

- немогућност управљања опасностима применом постојећих одредаба о храни или уобичајеним хитним мерама;
- ако је извор непознатог ризика;
- недостатак - губитак следљивости и немогућност повлачења хране;
- нови ризици;
- неконтролисано ширење опасности;
- велико узнемирење јавности;
- активирање ради подршке другим међународним кризним штабовима (нпр. Кризном штабу ЕУ);
- природне катастрофе и други догађаји који потенцијално имају утицаја на безбедност хране.

Централни кризни штаб (ЦКШ) формира Министар пољопривреде, шумарства и водопривреде, уз сагласност Министра здравља. Чланови ЦКШ су именовани представници надлежних органа и институција наведених у одељку 6 овог плана. Они су високи званичници са развијеном свешћу о националној политици безбедности хране и њима се додељују

одговорности у доношењу одлука у име институција које заступају. Када је неопходно стручно знање јавне институције или правног или физичког лица за управљање кризним ситуацијама, ЦКШ може затражити стално или ad hoc присуство таквих особа.

Чланови ЦКШ и њихови контакт детаљи су наведени у Анексу 2 овог Плана.

Први састанак чланова ЦКШ биће одржан што је брже могуће, најкасније 24 часа након активације.

У зависности од опасности и ризика који је у питању и / или заједничког договора између чланова ЦКШ, лидер / шеф ЦКШ биће одређен на састанку.

Компетенције ЦКШ су следеће:

- предлог објаве у кризној ситуацији / прекид кризе;
- пријем и анализирање информација и одржавање комуникације између заинтересованих страна, укључујући и комуникацију са јавношћу;
- извођење неопходних истрага у току инцидента / кризе на високом нивоу;
- вршење процене ризика у току инцидента / кризе на високом нивоу;
- развијање опција за управљање ризиком, укључујући мере које треба предузети;
- мобилисање неопходних службеника и активирање припрема Регионалног оперативног тима (РОТ)
- координација рада РОТ-а, у њиховој стручној области;
- праћење спровођења опција управљања ризиком;
- израда редовних извештаја у току догађаја / кризе на високом нивоу;
- извршавање прегледа након након прекида кризе;

- планирање и организовање симулационих вежби;
- измена плана.

За потребе ЦКШ, МПШВ обезбеђује просторију за састанке опремљену одговарајућом ИТ и комуникацијском опремом (телефони, факсови, опрема за видео конференције).

8.5. Најава кризне ситуације

У договору са члановима ЦКШ, шеф ЦКШ доставља Министру пољопривреде шумарства и водопривреде предложену декларацију кризне ситуације. Министар доноси одлуку о објављивању кризне ситуације везане за храну.

8.6. Регионални оперативни тимови и њихове улоге

Регионални оперативни тимови формиран су од инспектора који раде на регионалном и локалном нивоу и граничних инспектора који раде на граничним инспекцијским местима. РОТ се састоји од:

- регионалних ветеринарских инспектора и граничних ветеринарских инспектора МПШВ;
- регионалних фитосанитарних инспектора и граничних фитосанитарних инспектора МПШВ ;
- пољопривредних инспектора МПШВ;
- санитарних инспектора МЗ

Управљање инцидентом везаним за храну и / или храну за животиње је део дневног редовног рада инспектора на регионалном и локалном нивоу или на граничним прелазима и у местима царинења. У случајевима ниских и средњих нивоа, они комуницирају о опасности и ризику који је у питању преко именованих RASFF контактних тачака са НКТ за RASFF, као део редовних активности.

У случају инцидента / кризе на високом нивоу, након активације од стране ЦКШ, руководство преузима шеф Регионалне канцеларије - представник области које покрива руководство ЦКШ. РОТ прати стратегију управљања ЦКШ инцидентима и

координира своје активности са ЦКШ. Они ће осигурати правовремени и ефикасни одговор и примену мера на регионалном и локалном нивоу, као и на граничним инспекцијским местима, када то захтева ситуација.

Чланови РОТ-а (инспектори на регионалном нивоу и гранични инспектори) и њихови контакт подаци су наведени у Анексу 3 овог плана.

Надлежности РОТ су следеће:

- истраживање инцидента на лицу места и обављање службених контролних активности у оквиру овлашћења усмерених на управљање ризицима;
- спровођење одабраних мера;
- када је позната дистрибуција потенцијално загађених производа, обраћање релевантним локалним властима како би се пратили производи и пријављивали налази националној контакт тачки RASFF или ЦКШ;
- провера да ли се мере примењују;
- извештавање ЦКШ давање података и свих нових информација, благовремено и без одлагања;
- информисање јавности на регионалном и локалном нивоу у складу са споразумом који је постигнут са ЦКШ.

8.6. Затварање

Овај план У ДЕЛУ КОЈИ СЕ ОДНОСИ НА ИНЦИДЕНТ ВИСОКОГ РИЗИКА се непрекидно примењује све док, на основу свих расположивих података и информација, ЦКШ не утврди да храна више не представљају ризик по људско здравље и да је ризик под контролом или смањен на најнижи могући ниво. Ако се донесе одлука да одговор ЦКШ више није потребан, онда ће се покренути процес за деескалирање и

затварање инцидента. Све промене нивоа одговора ће се формално пренети онима који су укључени у одговор, интерно и екстерно, а шеф ЦКШ ће предложити Министру пољопривреде шумарства и водопривреде да прогласи крај кризе. Министар надлежан за пољопривреду проглашава крај кризе.

9. Комуникација

Ефикасна комуникација је неопходна и захтева припрему методичног и стратешког приступа пре кризне ситуације.

Циљ комуникације је да пружи тачне, правовремене информације о опасности и да осигура заједничко разумевање проблема.

Комуникација укључује размену информација са свим заинтересованим странама: интерно, између свих државних органа и институција укључених у управљање инцидентом и споља, како би пружили информације широј јавности. Када је то неопходно, она се доставља међународним институцијама и организацијама.

Овај план се фокусира на све аспекте комуникације. Генерално, када одређени инцидент захтева укључивање више институција, такође захтева доста интерне комуникације у сврху адекватног управљања инцидентом, као и спољну комуникацију.

Унутрашња комуникација осигурава континуирану размену информација да би запослени који су укључени у управљање инцидентом били стално и благовремено информисани о развоју ситуације. Размена информација се врши путем различитих канала за комуникацију који су договорени унапред и координирани међу свим заинтересованим странама. (нпр.

RASFF, састанци, телефонске или видео конференције, e-mail, текстуалне поруке на мобилним телефонима итд.).

Екстерна комуникација је усмерена на информисање јавности и углавном има за циљ смањења ризика за људско здравље. Важно је да се свака забринутост јавности контролише на одговарајући начин.

У начелу, комуникација са јавношћу треба да буде проактивна, транспарентна, јасна, једноставна за разумевање, отворена, заснована на чињеницама везаним за ризик и за производе на које је могуће утицати. Требало би да пружи информације о томе шта се дешава и шта је учињено и да:

- даје одговарајуће савете јавности где и како треба да делују (шта да раде ако имају у поседу небезбедне производе или су потрошили небезбедне производе);
- буду отворени за инциденте који се јављају, чак и ако је извор непознат, и пружају информације о томе шта се десило и шта ће се дешавати у току истраге;
- пруже заштиту права, тако што неће објављивати информације које могу прејудуцирати истраге, осим ако потреба за заштитом потрошача не захтева хитно објављивање информација.

Таква комуникација унапређује знања и разумевање потенцијалних ризика за јавност, подиже свест о важности одговарајућег понашања у циљу заштите и смањује конфузију и хаос, као и утицај на економске и друштвене последице које могу настати у таквим ванредним инцидентима. Такође повећава поверење јавности.

У ту сврху користе се различити канали комуникације: web странице, саопштења за штампу и портпарола.

У сврху интерне и екстерне комуникације припремају се спискови контакт података свих кључних партнера и заинтересованих страна, укључујући и медије (Анекс 2 - Централни кризни тим, Анекс 3 - Регионални оперативни тимови, Анекс 4 - Списак контаката за медије). Ти спискови морају бити доступне и редовно ажуриране.

У случају када инциденти са храном имају или би могли имати међународне импликације, потребно је обавештавати међународне институције и организације путем постојећих ЕУ или међународних система за размену информација, или путем различитих канала комуникације попут телефонских и видео конференција. Превођење поруке на друге језике такође, у неким случајевима може бити потребно.

Врсте комуникација које су обухваћене овим Планом и могући канали комуникације описани су у доњој табели.

Типови комуникације	Могући канали комуникације
<p>УНУТРАШЊА КОМУНИКАЦИЈА (У СЛУЧАЈУ ИНЦИДЕНТА ВИСОКОГ НИВОА)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Између чланова ЦКШ, са другим 	<ul style="list-style-type: none"> • RASFF: Целокупна комуникација везана за инцидент мора, што је могуће пре, без одлагања бити вођена између свих учесника, уз коришћење националног RASFF система. • Први и други обавезни састанак: шеф ЦКШ може

<p>Владиним организацијама и институцијама</p>	<p>одлучити да сазове састанак или да организује редовну серију састанака са одређеном динамиком. Циљ је олакшати делотворно управљање инцидентима кроз обезбеђивање редовне проактивне комуникације између свих главних заинтересованих страна и партнера.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Јединица за информисање: У зависности од обима инцидента (за тешке / сложене инциденте), било би пожељно формирати посебну јединицу за информисање. Овим се обезбеђује да се да приоритет прикупљању информација, изради изештаја о ситуацији, припреми конференција за медије, докумената са питањима и одговорима, мерама које треба предузети и другим документима. Такође се кључним актерима обезбеђују редовна и тачна ажурирања. Начелник ЦКШ ће одредити руководиоца за јединицу за информисање. Јединица за информисање има виталну улогу у поступању по
--	---

	<p>инциденту и она ће бити обезбеђена на одговарајући начин.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Телефонске и видео конференције: могу се користити за комуникацију, посебно са регионалним оперативним тимовима за размену чињеница о инциденту. • Листинге електронских адреса запослених који поступају око инцидента. • Текстуалне поруке мобилним телефонима • Именоване особе за комуникацију ЦКШ • одговорни су за размену података у процесу управљања инцидентом / кризама на високом нивоу између чланова, чување записника са свих састанака и израду извештаја са састанака за управљање кризним ситуацијама.
<p>СПОЉНА КОМУНИКАЦИЈА</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Комуникација Сектора са потрошачима је директна а са медијима процедурално уређена

<ul style="list-style-type: none"> • Са потрошачима • Са медијима 	<p>на начин да ПР служба МПШВ преузима даље поступање.</p> <p>Односи са јавношћу- корисно је имати једну именовану особу за ПР ЗАДУЖЕНУ да презентују информације медијима путем конференција за штампу. Ова особа ће бити унапред припремљена и обучена како да ефикасно комуницира у таквим околностима. То треба да буде особа која је призната и има одређени ауторитет за одређену област. Та особа биће задужена за успостављање ефикасних и адекватних канала комуникације са медијима и потрошачима.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Саопштења за јавност: писана или снимљена комуникација усмерена ка медијима (штампа, радио, ТВ). Можда ће бити потребно одржати редовне конференције за штампу како би се спречила паника и дезинформисање јавности. • Веб страница- писане информације заједнички припремају стручњаци и ПР
---	--

	<p>служба. Редовно се ажурирају. Када је потребно, обезбедиће се веза са другим веб страницама владиних организација (када оне садрже корисне информације).</p>
<p>КОМУНИКАЦИЈА СА МЕЂУНАРОДНИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА И ИНСТИТУЦИЈАМА</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Постојећи системи за размену информација (RASFF, INFOSAN): О инцидентима са међународним импликацијама размењиваће се информације и давати саопштења путем постојећих ЕУ и међународних система за размену информација. • Телефонске и видео конференције: могу се користити за комуникацију о инциденту када постоји могућност међународних импликација, када ситуација захтева и када то одлучи шеф ЦКШ, а сагласиће се са шефовима организација ЕУ и међународних институција.

Комуникацију током инцидента и кризе на високом нивоу, везано за храну или храну за животиње, треба адекватно да води једна институција због сложености таквих инцидената, са негативним утицајем на јавност и, последично, на медије који показују висок степен интересовања и забринутости и јер постоји потреба за координацијом и комуникацијом свих укључених институција. Време за деловање је ограничено и увек постоји притисак, ситуација је неизвесна и веома стресна. Таква водећа улога повећава ефикасност комуникације, али такође значајно смањује могућност дуплирања информација или чак сукобљавања мишљења и ставова.

Активирањем овог плана, сву комуникацију ће водити ЦКШ који је формирало МПШВ. У ту сврху биће примењен Протокол за комуникацију у току инцидента високог ризика везаног за храну који садржи основне кораке за комуникацију, у складу са делом Водича за комуникације у случају инцидента (Анекс 5). Све поруке намењене широј јавности треба да потврди шеф ЦКШ.

10. ИЗВЕШТАВАЊЕ ПОСЛЕ ИНЦИДЕНТА И ПЛАНИРАЊЕ ВЕЖБИ СИМУЛАЦИЈА

10.1. Извештавање после инцидента

По окончању кризе на високом нивоу, ЦКШ сачињава преглед о начину на који је управљано инцидентом, како би се идентификовале предности, али и недостаци у управљању, а да би се побољшало и учинило ефикаснијим управљање будућим инцидентима.

Преглед треба да буде усредсређен на следећа питања:

- преглед истрага;
- општи утисци: шта је а шта није добро функционисало;
- улоге / одговорности / лидерство;
- канали комуникације и ток информација;
- општи менаџмент;
- поступци који су на располагању инспекторима за предузимање акција за спречавање производње и дистрибуције одређене хране или хране за животиње;
- капацитет и извештавање инспекцијских служби;
- капацитет, способност испитивања и извештавање лабораторија;
- ефикасност повлачења и/ или опозива производа;
- одговарајуће активности које су предузете ради заштите јавног здравља;
- основни узрок инцидента и корективне мере;
- да ли су акције предузете пропорционално;
- како можемо учинити поступак бољим;

ЦКШ припрема и доставља извјештај о кризним ситуацијама на високом нивоу министрима МПШВ и МЗ-а.

На основу извештаја и налаза припремају се, по потреби, одговарајуће препоруке за спровођење корективних мера.

10.2. Планирање вежби симулације

План такође предвиђа организовање симулационих вежби једном у току две године. Симулационе вежбе организују запослени у МПШВ-ЦКШ и укључују учешће представника

институција и организација који имају представнике у ЦКШ и РОТ. Спроводи се са циљем да се обезбеди испуњење сврхе Плана као и да се укључе сви званичници укључени у управљање инцидентима, као и да би се одржавала способност и обученост кадрова за преузимање одређене улоге у инциденту.

Исти принципи као код извештавања о инциденту треба предузети и при вршењу симулације. Након завршетка симулационе вежбе припрема се извештај.

11. ФИНАНСИРАЊЕ

Финансијска средства за спровођење овог плана (административне, ИТ и комуникационе опреме) и за вршење симулационих вежби управљања инцидентима обезбеђена су у државном буџету Републике Србије.

12. ИЗМЕНА ПЛАНА

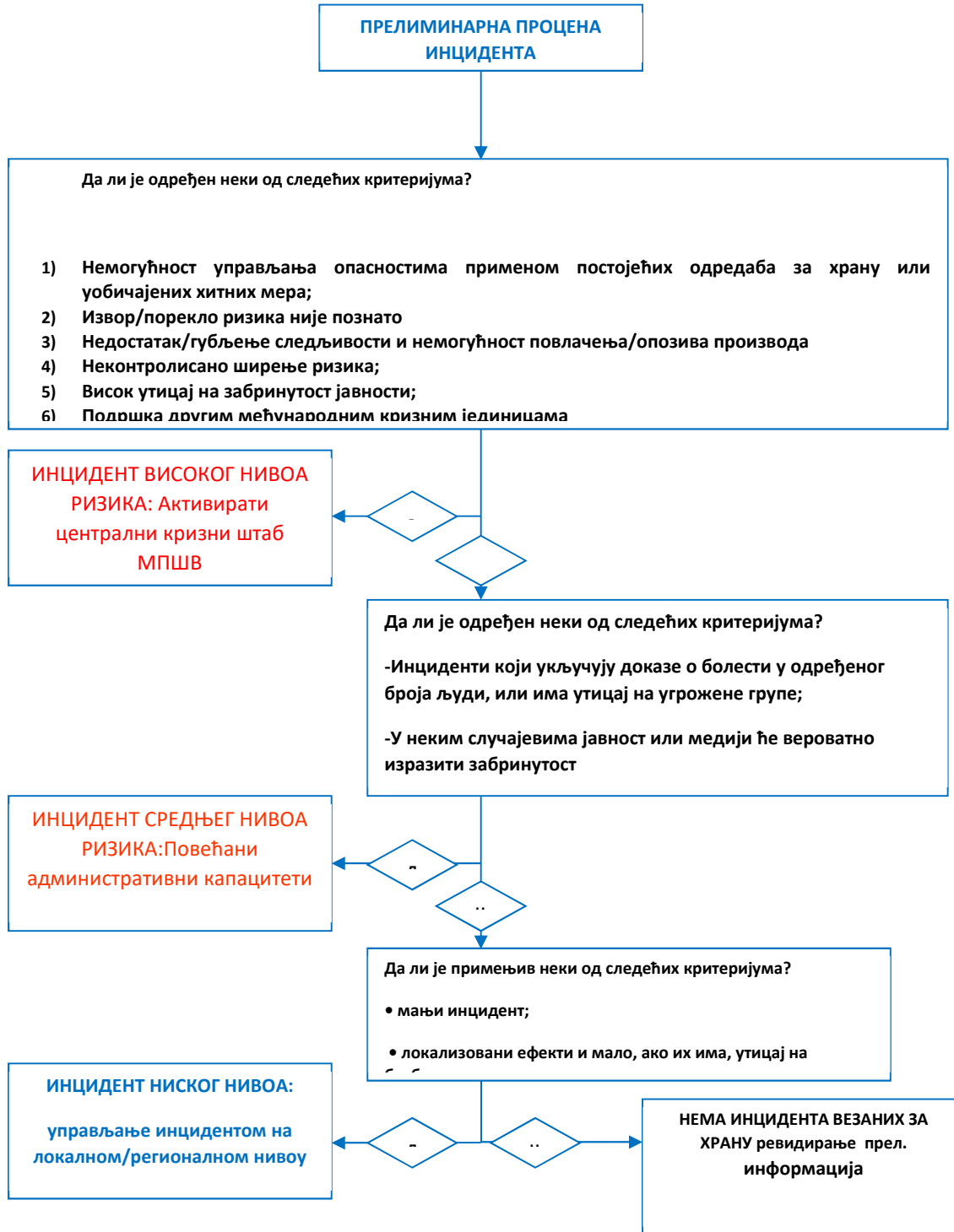
План се мења уколико дође до измена:

- прописа;
- у организацији надлежних органа;
- података о контактима надлежних органа или других институција укључених у управљање Планом, ЦКШ и РОТ (измене адресе, контакт особа, било којих контакт података - телефон, e-mail итд.) на основу искуства стечених на инцидентима на високом нивоу - кризним и симулационим вежбама.

План ће бити прегледан и измењен најмање једном у четири године.

Анекс 1.

Стабло одлучувања о класификацији инцидената везаних за храну

Анекс 2: Централни кризни штаб – чланови и контактне информације

(ЦКШ се формира на националном нивоу. До формирања националног Плана пољопривредна инспекција ће поступати у кризним ситуацијама које се односе на њен делокруг рада према сопственим процедурама, протоколима и према ОПЕРАТИВНОМ ПЛАНУ ПОЉОПРИВРЕДНЕ ИНСПЕКЦИЈЕ ЗА УПРАВЉАЊЕ КРИЗНИМ СИТУАЦИЈАМА У ОБЛАСТИ БЕЗБЕДНОСТИ ХРАНЕ)

Функција у ЦКШ	име	Институција и организација	Телефон	e-mail
Шеф ЦКШ ²	В.д. директора Емина Милакара	МПШВ – Управа за ветерину	011/ 260 320	<i>vetuprava@minpolj.gov.rs</i>
	Директор Небојша Милосављевић	МПШВ – Управа за заштиту биља	011/311 77 29	<i>nebojsa.milosavljevic@minpolj.gov.rs</i>
	В.д. помоћника министра Ненад Вујовић	МПШВ – Сектор пољопривредне инспекције	011/ 311 74 73 064/ 8680 484	<i>nenad.vujovic@minpolj.gov.rs</i>

² Одлучити на првом састанку ЦКШ. Предложити декларацију/прекид кризе; Координирати све активности које спроводе ЦКШ и РОТ; Успоставити и одржавати "динамику" управљања инцидентом према Протоколу за комуникацију.

	Директор Ненад Доловац	МПШВ – ДНРЛ	011/	<i>nenad.dolovac@minpolj.gov.rs</i>
	Помоћник министра здравља: Мирјана Вељковић	МЗ, СЈЗСИ, Сектор за јавно здравље и санитарну инспекцију	011/ 311 44 13	<i>mirjana.veljkovic@zdravlje.gov.rs;</i>
<i>Службено лице који спроводи истрагу³</i>	Представник пољопривредне инспекције: Горан Мрдовић	МПШВ	011/313 0 504	<i>goranmrdovic@minpolj.gov.rs.</i>
	Миломир Обрадовић		011/ 311 23 41	<i>milomir.obradovic@minpolj.gov.rs</i>
<i>Службено лице одговорно за комуникацију⁴</i>	Представник пољопривредне инспекције:	МПШВ	011/ 311 75 97	<i>sandrakojeic@minpolj.gov.rs</i>

³ Вођење истраге и представљање контакта између ЦКШ и РОТ / теренски инспектори, ток инцидента; израда извештаја; чување и ажурирање контакт листе чланова; сачињавање резимеа састанака).

⁴ Подршка ЦКШ у логистичким аспектима и комуникацији (организовање састанака и вођење записника, проток информација о инциденту, израда извештаја, одржавање и ажурирање листе контаката чланова, израда резимеа састанака).

	Сандра Ђукановић Којић			
<i>Службеник за односе са медијима Гласноговорник⁵</i>	Представник: Игор Грабеж	МПШВ, Јединица за односе с јавношћу	011/362 21 01	<i>press@ minpolj.gov.rs</i>
<i>Финансијски саветник⁶</i>	Представник Даниела Стојановић	МПШВ, Сектор за финансијске послове	011/ 36 16 362	<i>daniela.stojanovic @minpolj.gov.rs</i>
<i>Правни саветник⁷</i>	Представник Данијела Остојић	МПШВ, Сектор за опште и правне послове	011/ 2682 016	<i>danijela.ostojic@ minpolj.gov.rs</i>

⁵ Улога му је да се позабави било којим питањима из медија у вези са инцидентом. Сви позиви новинара морају бити прослеђени службенику за односе са медијима. Надлежни су за припрему медијских контаката и организовање давања сваког медијског саопштења. Службеник за односе са медијима ће се придржавати дефинисаног Протокола за комуникацију.

⁶ Обезбеђује консултације о трошковима и изводљивости управљања инцидентима.

⁷ Даје савете о свим правним аспектима инцидента и, по потреби, присуствује састанцима ЦКШ. Правни саветник ће такође водити израду нацрта правних аката, ако је потребно.

Контактна тачка за Ветеринарску лабораторију ⁸	Представник Др Бранко Велебит, мр.сц. ДВМ	Ветеринарска лабораторија <i>Институт за хигијену и технологију меса</i>	011/ 2650 655	<i>branko.velebit@inmes.rs</i>
Контактна тачка за лабораторију за здравље биља ⁹	Представник Проф.др Љиља Торовић	Лабораторија за здравље биља <i>Институт за јавно здравље Војводине, Н.Сад</i>	021/4897 810	
Контактна тачка за лабораторију за јавно здравље ¹⁰	Представник Прим. Др Весна Пантић- Палибрк	Лабораторија за јавно здравље <i>Градски завод за јавно здравље, Београд</i>	011/2078 600	

⁸ Спроводи активности из своје надлежности у циљу пружања подршке (вршење лабораторијских анализа, процена и одређивање опција управљања ризиком).

⁹ Спроводи активности из своје надлежности у циљу пружања подршке (вршење лабораторијских анализа, процена и одређивање опција управљања ризиком).

¹⁰ Спроводи активности из своје надлежности у циљу пружања подршке (вршење лабораторијских анализа, процена и одређивање опција управљања ризиком).

Контактна тачка за Агенцију за заштиту од јонизујућег зрачења и нуклеарну сигурност АЗЈЗНС ¹¹	Представник <i>*биће именован у оквиру Националног плана</i>	Агенцију за заштиту од јонизујућег зрачења и нуклеарну сигурност		
Контактна тачка за МФЦА ¹²	Представник <i>*биће именован у оквиру Националног плана</i>	Министарство финансија, Управа царина		
Контактна тачка МУП ¹³	Представник <i>*биће именован у оквиру</i>	Министарство унутрашњих послова		

¹¹ Спроводи активности из своје надлежности у циљу пружања подршке (вршење лабораторијских анализа, процена и одређивање опција управљања ризиком).

¹² ¹³ ¹⁴ ¹⁵ Подршка активностима ЦКШ из области надлежности укључујући спровођење мера.

	<i>Националног плана</i>			
Контактна тачка МО ¹⁴	Представник <i>*биће именован у оквиру Националног плана</i>	Министарство одбране		
Контактна тачка за субјекте у пословању храном СПХ ¹⁵	Представник ПКС Вељко Јовановић	Привредна комора Србије	011/ 33 00 942	

14 15 Подршка активностима ЦКШ из области надлежности укључујући спровођење мера

Анекс 3. Регионални оперативни тим, чланови и контакти					
Округ	Општина рада	Адреса на радном месту	Телефон	Запослени	Телефон мобилни
СРЕДЊЕБАНАТСКИ	23000 Зрењанин	Трг Слободе 10	023/530-662	Јулка Секулић	064/8818-543
				Весна Џонлага	064/8818-545
	23307 Кикинда	Трг Српских добровољаца 12	0230/403-910	Карољ Танди	064/8055-969
ЛУЖНОБАНАТСКИ	26000 Панчево	Краља Петра I бр. 2-4	013/353-221	Душан Ђурђевић	064/8818-621
ЗАПАДНОБАЧКИ	25000 Сомбор	Трг Цара Уроша 1	025/463-611,	Жељана Пријић	064/81-88- 748
ЛУЖНОБАЧКИ	21000 Нови Сад	Булевар Михаила Пупина 10	021/421-823	Зорица Ујић	064/8818-554
				Весна Митић	064/8818-592
				Иванка Попов	064/8818-555
СРЕМСКИ	22400 Рума	Главна 152	022/471-259	Данка Божић	064/8818-534

МАЧВАНСКИ	15318 М. Зворник	Краља Петра I 38	015/472-130	Весна Веловић Јовановић	064/8818-559
	15000 Шабац	Господар Јевремова б- III		Горан Бошковић	064/81-88-765
КОЛУБАРСКИ	14000 Ваљево	Карађорђева 31	014/220-419	Гордана Бабић	064/8818-532
				Ивана Петровић	064/8055-967
БРАНИЧЕВСКИ	12000 Пожаревац	Дринска 2	012/542-970	Анкица Гаврић	064/8818-564
ШУМАДИЈСКИ	34000 Крагујевац	Саве Ковачевића бр.7	034/335-105	Радица Чивлачки	064/8818-567
ШУМАДИЈСКИ	34000 Крагујевац	Саве Ковачевића	034/335-105	Драгана Блануша	064/8818-568
				Горан Клиндић	064/8818-569
				Мирослав Фурјановић	064/8818-570
ПОМОРАВСКИ	35000 Јагодина	Кнегиње Милице 80а	035/221-685	Слађан Вељковић	064/8818-571

БОРСКИ	19210 Бор	Моше Пијад	030/427-511	Јелена Стевић	064/8818-527
ЗАЈЕЧАРСКИ	19000 Зајечар	Пана Ђукића 1	019/422-447	Радомир Младеновић	064/8818-574
ЗАЈЕЧАРСКИ	18230 Сокобања	Војислава Илића 2	018/830-704	Биљана Миловановић	064/81-88- 749
ЗЛАТИБОРСКИ	31300 Пријеполје	Санџачких бригада 47	033/716-060;	Славица Безаревић	064/8818-578
МОРАВИЧКИ	32000 Чачак	Жупана Страцимира	032/347-366	Ранка Милосављевић	064/8818-580
				Сузана Каровић	064/8818-581
РАШКИ	36000 Краљево	Трг Јована Сарића 3	036/308-739	Слађана Здравковић	064/8818-582
РАСИНСКИ	37000 Крушевац	Балканска 63	037/429-654	Милутин Марковић	064/8818-525
ТОПЛИЧКИ	18420 Блаце	Браће Вуксановић	Нема	Радосава Кричак	064/8818-594
ЈАБЛАНИЧКИ	16000 Лесковац	Пана Ђукића 9	016/244-814	Драган Стаменковић	064/8818-519

				Наташа Јанцић	064/8818-599
ПЧИЊСКИ	17500 Врање	Матије Губц	017/421-293	Славица Ђошић	064/8818-544
КОСОВСКО – МИТРОВАЧКИ	38220 К.Митровица	Немањина 48	028/497-161	Саша Продановић	064/8818-604
ГРАД БЕОГРАД	Нови Београд	СИВ III	011 311-75-97	Сандра Ђуканов Којић	064/8818-631
ГРАД БЕОГРАД	Нови Београд	СИВ III	011 311-75-97	Јасмина Владић	064/8818-613
			011 311 74 73	Милан Костовић	064/8818-609
			011 31-30-449	Гордана Павловић	064/8818-547
			011 31-30-504	Гордана Мијатов	064/8818-614
			011 31-30-504	Горан Мрдовић	064/8818-616
			011/311-23-41	Миломир Обрадовић, нач.	064/8818-589
			011 2693-700	Јадранка Манојловић Љиљана Маринковић	064/8818-617 064/8818-537

Анекс 4.

Контакти, медији

МЕДИЈИ	Име за контакт	Телефон	e-mail
Према протоколу и усвојеним процедурама сва комуникација према медијима се спроводи централизовано, преко ПР службе Министарства (МПШВ), односно Јединице за односе с јавношћу	МПШВ, Јединица за односе с јавношћу Игор Грабеж	011/362 21 01	<i>press@minpolj.gov.rs</i>

Анекс 5.

Протокол за комуникацију у току инцидента високог нивоа ризика везаног за храну /криза

Питања која треба обухватити	Могући одговор: Да/не
ОСНОВНИ КОРАЦИ КОМУНИКАЦИЈЕ	
ПРОВЕРА ТРЕНУТНЕ СИТУАЦИЈЕ	
1. Све информације су прикупљене (подаци, чињенице)?	
2. Информације су прикупљене из различитих извора (ради креирања стварне ситуације)?	
3. Извори информација су верификовани/ проверени?	
4. Извори информација су кредибилни?	
5. Информације су јединствене из различитих извора?	
6. Добијене информације указују да је могућа појава инцидента?	
ОБАВЕЗНО ИНФОРМИСАТИ СВЕ ОДГОВОРНЕ УКЉУЧЕНЕ У УПРАВЉАЊЕ ИНЦИДЕНТОМ	
1. Сви кључни партнери и учесници су информисани?	

2. ЦКШ И РОТ су информисани?	
3. Надређени су обавештени?	
4. Гласноговорници / особе за комуникацију су информисане?	
5. Сви релевантни министри и Влада су информисани?	
6. Све релевантне државне институције и друге организације су информисане?	
7. Други потенцијално заинтересовани учесници су информисани?	

ОРГАНИЗОВАТИ И ПОДЕЛИТИ ЗАДАТКЕ

1. Службеник за истрагу је именован?	
2. Одговорна особа/особа за прикупљање и дистрибуцију информација је/су именоване?	
3. Именоване су особе за комуникацију (МПШВ, друго министарство / министарства или организације, или Влада)?	
4. Гласноговорници за све области су именовани?	

5. Дефинисане су методе рада и распоред?	
6. Тачни и конкретни задаци додељени су одређеним особама и тимовима?	
7. Све ангазоване и укључене особе знају своју улогу и одговорности?	
ПРИПРЕМИТИ ИНФОРМАЦИЈЕ И ПОТВРДИТИ ИХ	
1. Тачност информација је потврђена?	
2. Забринутост јавности је узета у обзир?	
3. Одговарајућа порука коју треба пренети јавности је сачињена на јасан, једноставан и разумљив начин?	
4. Документ „Питања и одговори“ је припремљен?	
5. Одобрење поруке за јавност и документа „Питања и одговори“ је добијено од особе за комуникацију?	
6. Комуникација се врши благовремено?	
7. Контактране су све циљне групе?	

ВОДИЧ ЗА КОМУНИКАЦИЈЕ У СЛУЧАЈУ ИНЦИДЕНТА / КРИЗЕ ВИСОКОГ НИВОА	
ГРУПА ЗА КОМУНИКАЦИЈУ И ЊЕНИ ЗАДАЦИ	
1. Састанци доносиоца одлука: проверити све познате информације и по могућству предвидети развој инцидента; одредити шта је могуће рећи на основу доступних информација.	
2. Активација плана, базира се на евалуацији инцидента и потреби за комуникацијом са кључним партнерима, јавношћу и медијима.	
3. Активација неопходних ресурса (људски, материјални, финансијски).	
4. Састављање и активирање службеника за истрагу и комуникационог тима: обавестити их о ситуацији, о чему у овој фази треба комуницирати, и доделити задатке.	
5. Одређивање радног оперативног тима и неопходне ротације запослених у групи за комуникацију.	

<p>6. Контакттирање свих осталих укључених владиних институција и организација ради координирања комуникације и слања порука.</p>	
<p>7. Активација гласноговорника: Све неопходне писане информације обезбеђује ЦКШ и особе за комуникацију.</p>	
<p>8. Пре комуникација са јавношћу, поруку потврђује шеф ЦКШ.</p>	
<p>9. Комуникација са доносиоцима одлука, кључни партнери и други учесници укључени у управљање инцидента неколико пута дневно/посебно када се појаве нове информације важне за управљање инцидента.</p>	
<p>КОМУНИКАЦИОНЕ ПОРУКЕ: САДРЖАЈ И ВАЛИДАЦИЈА</p>	
<p>1. Одредите кључне поруке на основу познатих информација. Ово је основа за комуникацију.</p>	
<p>2. Одредити приоритете од примљених кључних информација. Именовати особе која прегледају и врше одабир информација ради одређивања приоритета.</p>	

<p>3. Припремити се за одговоре на евентуална питања медија (ко је одговоран за све активности и држање ситуације под контролом, које су чињенице и утицаји, шта се може очекивати, шта је планирано да се уради и које су текуће активности, зашто је дошло до инцидента, да ли је могуће предвидети инцидент, зашто није спречен инцидент, шта друго може да оде у погрешном правцу, када је почео рад на инциденту, који су расположиви подаци).</p>	
<p>4. Креирати документ о кључним чињеницама „Питања и одговори“ на бази тренутно расположивих и познатих информација (подразумева се перманентно ажурирање).</p>	
<p>5. Креирати материјале са подацима сет чињеница о тренутној ситуацији, саопштења за јавност, ставови и др.</p>	
<p>6. Шеф ЦШТ који потврђује поруку мора бити информисан и доступан у врло кратком периоду да прегледа и потврди поруку.</p>	
<p>7. Осигурати да кључне информације буду доступне</p>	

јавности путем различитих комуникационих канала.	
ПРАЋЕЊЕ И АНАЛИЗА КОМУНИКАЦИЈЕ	
1. Извршити мониторинг медија и поставки на друштвеним мрежама.	
2. Одредити најважније медије који ће извештавати без одлагања у првим данима инцидента.	
3. Анализирати садржај поруке и одредити које информације су потребне за медије (посебно ако се објављене информације погрешно тумаче).	
4. Гласноговорници припремају кратку анализу порука у медијима и на друштвеним мрежама и шаљу ову информацију доносиоцима одлука (ЦКШ и шефу ЦКШ).	
КОМУНИКАЦИЈА КА ШИРОЈ ЈАВНОСТИ	
1. Одредити канале комуникације.	
2. Дати јасне, једноставне за разумевање, отворене и чињеничне поруке о ризику. Порука треба да садржи информације о произведеним производима, да пружи информације о томе шта се десило и шта ће се даље дешавати,	

и да да одговарајуће савете јавности где и како треба да поступају.	
3. Комуницирати са делом јавности која је изложена већем ризику.	
4. Координирати размену информација са локалним надлежним службама да би се допрло и до локалне заједнице.	
КОМУНИКАЦИЈА СА ОРГАНИМА	
1. Одредити кључне релевантне владине органе за комуникацију.	
2. Успостављен је контактни и комуникациони канал.	
3. Доставити информације, а када је потребно и упутства.	
ШТАМПА	
1. Припремити одговарајућу и ажурирану листу контаката са медијима.	
2. Проценити потребе медија и успоставити адекватне канале комуникације (дневне брифинге, конференције за штампу, веб страницу, друштвене мреже).	
3. Пријавити сва питања медија.	

4. Одредити ко ће комуницирати са штампом (Влада, МПШВ, итд.).	
5. Одредити одговорну особу за давање одговора на медијске захтеве и питања.	
6. Благовремено припремати и слати материјал медијима.	
7. Ако се порука мора слати медијима путем брифинга, давањем директне изјаве особе која није гласноговорник, особу треба унапред припремити како ефикасно да комуницира у таквим околностима (дати јој инструкције о поруци која ће бити пренета, упутити је како ће наступити пред медијима). То би требало би да буде особа која има одређени ауторитет у области о којој је реч.	
WEB портал	
1. Поруку за објављивање на вебсајту припремају стручњаци и гласноговорници. Сајт се редовно ажурира.	
2. Када је потребно, обезбедити везу са другим веб страницама владиних организација (када оне садрже корисне информације).	

ИНТЕРНА ПРОЦЕДУРА ПОЉОПРИВРЕДНИХ ИНСПЕКТОРА У КРИЗНИМ СИТУАЦИЈАМА У ОБЛАСТИ БЕЗБЕДНОСТИ ХРАНЕ

Кризна ситуација у безбедности хране је ситуација, било да је настала случајно или је изазвана намерно, која подразумева озбиљан директан или индиректан ризик за здравље људи.

Јавља се када су у питању критични фактори на таквом нивоу, и када се очекује да ризик који потиче од хране буде такве сложености да се њиме не може адекватно управљати применом постојећих хитних мера за храну.

Дакле кризна ситуација је дешавање које захтева хитну акцију у случајевима када постоји основана сумња да одређени производ може угрозити живот и здравље људи.

Сектор пољопривредне инспекције је одговоран за имплементацију Плана пољопривредне инспекције за управљање кризним ситуацијама у области безбедности хране, а самим тим и за управљање током инцидента везано за храну биљног порекла и одређених мешовитих производа у фази производње и велепродаје и производње и промета вина, пива, алкохолних пића и безалкохолних пића.

Везано за кризне ситуације пољопривредни инспектор поступа на следећи начин:

1. Инспектор мора да буде приправан за поступање у кризним ситуацијама, односно мора да има у сваком тренутку доступне бројеве телефона акредитованих лабораторија а нарочито лабораторија са којима је потписан протокол о поступању у кризним ситуацијама и списак контакт особа у њима, прибор за узорковање, контакт телефоне руководиоца Сектора, МПШВ, Службе за односе са јавношћу, RASFF контакт тачке;
2. Службени мобилни телефони руководиоца у Сектору су доступни 24 часа седам дана у недељи;

3. По добијању информације да постоји оправдана сумња о постојању кризне ситуације (од стране акредитоване лабораторије, RASFF, МУП, потрошача или на неки други начин) пољопривредни инспектор је дужан да:

3.1. Одмах о пријави обавести руководиоца у Сектору. О свим радњама, поступцима и одлукама у току поступка, консултује се са руководиоцем са којим мора да буде у сталном контакту ради информисања до окончања поступка у кризним ситуацијама;

3.2. У најкраћем року дође на локацију идентификовану у информацији о кризној ситуацији и обавести најближу акредитовану лабораторију (односно лабораторију потписницу Протокола), о насталој кризној ситуацији;

3.3. Прописно узме узорке, а затечене количине обезбеди, уколико то већ неко други није урадио;

3.4. У изузетним случајевима обавештава лабораторију о заједничком узорковању (када је за узорковање потребна посебна опрема);

3.5. Сачини записник, а у случају потребе за узорковањем и записник о узорковању са знаком о ком се производу ради, количини и сумњи неисправности, а затечену количину производа записнички забрани за даљи промет; Налог лабораторији за испитивање мора бити јасан и не двосмислен;

3.6. У најкраћем року, лично службеним возилом, или преко акредитоване лабораторије потписнице Протокола, достави узорке ради хитног вршења анализе;

3.7. У случају да је споран производ затечен код произвођача, руководиоцу у Сектору достави списак свих купаца, а ако је производ затечен у промету доставља податке о произвођачу ради покретања поступак опозива;

3.8. О резултату анализе одмах обавести руководиоца Сектора, и контакт лице у МУП, уколико је МУП укључен у поступак;

3.9. Ако резултат анализе докаже да се ради о небезбедном производу, акцију настави у координацији са руководиоцима Сектор по интерним процедурама до коначног повлачења и опозива производа;

3.10. Примерак узорка одвојеног за суперанализу небезбедног производа из претходне тачке, пошаље и на супер анализу другој најближој акредитованој лабораторији потписници Протокола;

3.11. Ако резултат анализе покаже да је производ безбедан, настави рад по законским овлашћењима редовне контроле;

3.12. О целокупном току поступања у кризној ситуацији сачини посебан извештај са свим чињеницама;

4. У случају инцидената високог нивоа (дефинисано Планом пољопривредне инспекције за управљању у кризним ситуацијама) пољопривредни инспектори су дужни да буду на располагању Централном кризном штабу. Сарадња са Кризним штабом се одвија преко Сектора пољопривредне инспекције.

5. Руководилац Сектора пољопривредне инспекције одржава комуникацију са Централним кризним штабом, Службом за односе са јавношћу и другим службама које имају дефинисану улогу у управљању у кризним ситуацијама.

6. Саставни део ове Процедуре је Прилог 1 (списак акредитованих лабораторија са којима МПШВ има потписан Уговор, као и списак акредитованих лабораторијама са којима је потписан Протокол о поступању у кризним ситуацијама. Спискови садрже, адресе, мејл адресе и бројеве телефона задужених лица за контакт .

ПРОТОКОЛ О ХИТНОМ ПОСТУПАЊУ У КРИЗНИМ СИТУАЦИЈАМА

Члан 1

Протокол о хитном поступању у кризним ситуацијама дефинише обавезе, одговорности и процедуре пољопривредних инспектора Сектора пољопривредне инспекције, Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде са једне стране и акредитоване лабораторије, са друге стране, у кризни ситуацијама односно у случајевима када постоји основана сумња да одређени производ може угрозити живот и здравље људи.

Члан 2

1. По добијању информације да постоји оправдана сумња о постојању кризне ситуације (од стране акредитоване лабораторије, RASFF, МУП, потрошача или на неки други начин) пољопривредни инспектор је дужан да:

1.1 У најкраћем року поступи према Процедури поступања у кризним ситуацијама, Сектора за пољопривредне инспекције;

1.2 Обавести најближу акредитовану лабораторију потписницу Протокола о насталој кризној ситуацији;

1.3 Прописно узме узорке, а затечене количине обезбеди, уколико то већ неко други није урадио;

1.4 У најкраћем року, лично службеним возилом, или преко акредитоване лабораторије потписнице Протокола, достави узорке ради хитног вршења анализе;

1.5 У изузетним случајевима обавести лабораторију о заједничком узорковању у складу са тачком 2.2. овог Протокола;

1.6 Сачини записник о узорковању са назнаком о ком се производу ради, количини и сумњи неисправности. Налог лабораторији за испитивање мора бити јасан и недвосмислен;

1.7 О резултату анализе одмах обавести руководиоца Сектора, и контакт лице у МУП, уколико је МУП укључен у поступак;

2. По добијању захтева (усменог, писменог) од стране пољопривредног инспектора акредитована лабораторија је дужна да:

2.1. одмах након добијеног обавештења а пре назначеног времена достављања узорка у лабораторију од стране пољопривредних инспектора, организује рад потребног особља (стручних и пратећих лица) за испитивање производа;

2.2. у изузетним случајевима (када се то захтева од стране пољопривредних инспектора), организује, у сарадњи са пољопривредним инспекторима, узорковање односно преузимање производа са места узорковања и у најкраћем року њихово достављање лабораторији;

2.3. у најкраћем могућем року изврши анализу производа;

2.4. о резултату испитивања производа одмах путем телефона обавештава инспектора, који је извршио узорковање.

2.5. у што краћем року достави и извештај о испитивању у писаној форми;

Члан 3

Акредитоване лабораторије добровољно прихватају обавезе, одговорности из одредби овог Протокола и дужне су да их спроводе непрекидно од настанка до окончања кризне ситуације.

Члан 4

Овлашћено лице акредитоване лабораторије потписује Протокол, и гарантује његову примену.

Члан 5

Саставни део овог Протокола је списак задужених лица из Сектора пољопривредне инспекције и акредитованих лабораторија, са мејл адресама и бројевима телефона на којима морају бити доступни од настанка до окончања кризне ситуације.

Члан 6

Протокол је сачињен у 4 истоветна примерка, по два за сваку страну потписницу Протокола.

НАПОМЕНА: Протокол је потписан са акредитованим лабораторијама које су прихватиле поступање по истом.

Списак одговорних радника Сектора пољоприврене инспекције надзор акредитованих лабораторија и бројева телефона на којима морају бити доступни од почетка до окончања поступка у ванредним ситуацијама

СЕКТОР ПОЉОПРИВРЕДНЕ ИНСПЕКЦИЈЕ						
	Име и презиме	Функција	Телефон на послу	Мобилни	Факс	Mail
1	Ненад Вујовић	В.д. помоћник министра	011/311 75 22	064/86 80 484	011/311 75 22	nenad.vujovic@minpolj.gov.rs
2	Миломи Обрадовић	Пољ. Инсп.	011/311 23 41	064/86 80 484	011/311 23 41	milomir.obradovic@minpolj.gov.rs
ЕКОЛАБ ПАДИНСКА СКЕЛА						
1	Александар Нешић	Руко. Физичко-хем. Одељења	011/8872-527	063/641995	011/8871-534	ekolab@sezampro.rs
2	Гордана Павловић	Руко. Микробиолошког одељења	011/8872-528	063/642011	011/8871-534	ekolab@sezampro.rs
3	Младен Јовић	Узоркивач	011/8871-401	062/8014937	011/8871-534	ekolab@sezampro.rs
СП ЛАБОРАТОРИЈА АД БЕЧЕЈ						
1	Александра Бауер	Директор	021/68 11 603	063/604 768	021/691 25 45	splaboratorija@victoriagroup.rs aleksandra.bauer@victoriagroup.rs
2	Нович Гордана	Руководилац службе	021/68 11 603	063/539 551	021/691 25 45	splaboratorija@victoriagroup.rs
3	Предраг Вулићевић	Спец.сан.хемије	021/68 11 603	063/10 50 803	021/691 25 45	splaboratorija@victoriagroup.rs
ЕНОЛОШКА СТАНИЦА						
1	Саша Попов	руков. Инс.одељ.	013/821 600	069/ 320 3004	013/ 82 600	sasa.popov@enoloskastanica.com
2	Миодраг Кертес	Руков. Физ-хем. Лаборат.	013/821 600	069/ 320 3006	013/ 82 600	miodrag.kertes@enoloskastanica.com
3	Владимир Чејић	инжењер аналитичае	013/821 600	069/ 320 3012	013/ 82 600	vladimir.cejic@enoloskastanica.com
ГРАДСКИ ЗАВОД ЗА ЈАВНО ЗДРАВЉЕ, БЕОГРАД						
1	Прим. Др marina Мандић-Миладиновић	Начелник Лабораторије за хуману екологију и екотокс.	011/2007 86 20	062/8808 723	011/323 50 80	marina.mandic@zdravlje.org.rs
2	Прим. Др Весна Пантић- Палибрк	Начелник јединице за унапређење исхране и контролу здравствене исправности хране	011/2007 86 20	062/8808 723	011/323 50 80	vesna.palibrk@zdravlje.org.rs

